Ya?l?lar ?çin Yaln?zl?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ya?l?lar ?çin Yaln?zl?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33030

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ya?l?lar ?çin Yaln?zl?k Ölçe?i (Y?YÖ), ya?l? bireylerin deneyimledi?i yaln?zl?k düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, özellikle Türk kültürüne uyarlama ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi çal??mas? kapsam?nda Hanife Akgül ve Betül Ye?ilyaprak taraf?ndan 2015 y?l?nda adapte edilmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in ya?l? popülasyonda kullan?m?na ili?kin güçlü geçerlilik ve güvenirlik kan?tlar? sunmaktad?r. Ölçek, ya?l?lar?n duygusal ve sosyal izolasyon boyutlar?n? hedef alarak, onlar?n ya?am kalitelerini ve psikolojik refahlar?n? de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ya?l?lar ?çin Yaln?zl?k Ölçe?i, **Yaln?zl?k**, **Gerontoloji**, **Uyarlama**, **Psikometrik Özellikler**, **Ya?l?l?k Dönemi**, **Depresyon**, **Likert Ölçe?i**

Yazarlar

Hanife Akgül, Betül Ye?ilyaprak

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ya?l?l?k dönemindeki bireylerin ya?ad??? yaln?zl?k düzeyini standardize edilmi? ve kültürel olarak uygun bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, ya?l?l?k ara?t?rmalar?nda, klinik de?erlendirmelerde ve sosyal destek programlar?n?n etkinli?ini ölçmek için kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, ya?l? popülasyonun özel ihtiyaçlar?n? ve sosyal çevre dinamiklerini dikkate alarak, yaln?zl??? sadece sosyal yoksunluk olarak de?il, ayn? zamanda öznel bir duygu durumu olarak da ele almay? hedefler. Türk kültürüne uyarlamas?, ölçe?in yerel ba?lamda do?ru ve güvenilir sonuçlar vermesini sa?lam??t?r.

Yap?

Ya?l?lar ?çin Yaln?zl?k Ölçe?i (Y?YÖ), temel olarak psikolojideki **yaln?zl?k** yap?s?n? ölçmektedir. Yaln?zl?k, bireyin arzulad??? sosyal ili?kiler a?? ile gerçekte sahip oldu?u sosyal ili?kiler a?? aras?ndaki alg?lanan tutars?zl?k olarak tan?mlanan karma??k bir psikolojik yap?d?r.

Ölçek, ya?l? bireylerin sosyal destek eksikli?i, duygusal izolasyon ve sosyal etkile?im ihtiyac? gibi yaln?zl???n çe?itli boyutlar?n? kapsayarak, bu yap?n?n kapsaml? bir de?erlendirmesini sunmaktad?r. Bu yap?, genellikle depresyon ve dü?ük ya?am doyumu ile güçlü bir ?ekilde ili?kilidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in geçerlilik çal??malar?, Ya?l?lar ?çin Yaln?zl?k Ölçe?i'nin (Y?YÖ) ilgili yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Ölçüt ba??nt?l? geçerlilik çal??malar? kapsam?nda, Y?YÖ puanlar?n?n **depresyon** ile korelasyonu güçlü ve pozitif bulunmu?tur (r = .69). Bu sonuç, yaln?zl?k ve depresyon aras?ndaki bilinen teorik ili?kiyi desteklemektedir.

Ayr?ca, ölçek puanlar?n?n "yak?nl?k" de?i?keniyle korelasyonu negatif ve orta düzeyde bulunmu?tur (r = -.65). Yap?lan do?rulay?c? faktör analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu do?rulam??t?r. Bu analizde elde edilen uyum indeksleri ?unlard?r: chi^2 = 186.42 (n=400, sd=43, p= .000), chi^2/sd = 4.34, RMSEA = .09, RMR = .04, SRMR = .05, GFI = .92, ve AGFI = .88. Bu de?erler, ölçe?in Türk kültüründe iyi bir yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ya?l?lar ?çin Yaln?zl?k Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl? ve kararl? ölçümler sa?lad???n? ortaya koymu?tur. ?ç tutarl?l?k katsay?s? olarak hesaplanan Cronbach Alfa de?eri $alpha= .85$ olarak bulunmu?tur. Bu de?er, psikometrik aç?dan kabul edilebilir düzeyde yüksek bir iç tutarl?l??a i?aret etmektedir.

Ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendiren test-tekrar test güvenirlik katsay?s? ise $r= .93$ gibi oldukça yüksek bir düzeydedir. Bu sonuç, ölçek puanlar?n?n k?sa bir zaman aral???nda kararl? kald???n? ve rastgele hatalardan dü?ük düzeyde etkilendi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türk kültürüne uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n korunup korunmad???n? incelemek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? do?rulayarak, modelin veriyle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Özellikle uyum indeksleri (GFI=.92, AGFI=.88), modelin kabul edilebilir s?n?rlarda oldu?unu i?aret etmektedir. Bu analiz, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yaln?zl?k yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? ve yap?sal geçerlili?inin sa?land???n? kan?tlamaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Türk kültürüne uyarlama çal??mas?)

Format: Kendini Bildirim Ölçe?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

Derecelendirme: 3'lü Likert Ölçe?i (0= evet - 2= hay?r)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ya?l? Bireyler

Ya? Grubu: Yeti?kinlik Sonras? Ya? Grubu (Genellikle 60 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? 400 ki?ilik bir örneklem (n=400) üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas? ?eklinde gerçekle?tirilebilen, ka??t-kalem format?nda kendini bildirim metodolojisi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Y?YÖ, **Psikometri**, **Uyum ?ndeksleri**, **Test-Tekrar Test**, **Korelasyon**, **Geriatri**, **Ölçek Uyarlama**

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hanife Akgül

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: hakgul@erciyes.edu.tr (Hanife Akgül)

Yaz??ma Adresi: Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye (Çal??man?n yap?ld??? dönemdeki kurumsal bilgiye dayanarak.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2015 y?l?nda Hanife Akgül ve Betül Ye?ilyaprak taraf?ndan Türk kültürüne uyarlanm??t?r. Akademik amaçl? kullan?mlar için izin ve ücret bilgileri sorumlu yazar (Hanife Akgül) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilerek teyit edilmelidir.

Orijinal makale DergiPark üzerinden aç?k eri?ime sahiptir. Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yaslilar-icin-yalnizlik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Akgül, H. ve Ye?ilyaprak, B. (2015). Ya?l?lar için Yaln?zl?k Ölçe?inin Türk kültürüne uyarlamas?: Geçerlilik ve güvenirlik çal??mas?. *Ya?l? Sorunlar? Ara?t?rma Dergisi, 8*(1), 34-45.
Makalenin DergiPark Ba?lant?s?: dergipark.ulakbim.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sorumlu Yazar ?leti?im: hakgul@erciyes.edu.tr

Ya?l?lar ?çin Yaln?zl?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad??? için bu bölümde yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im için ilgili makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM